

ע"פ 2565/20 - מפעת 1965 (1987) בע"מ נגד מדינת ישראל - המשרד לאיכות הסביבה

בית המשפט העליון

ע"פ 2565/20

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערערת: מפעת 1965 (1987) בע"מ

נגד

המשיבה: מדינת ישראל - המשרד לאיכות הסביבה

ערעור על החלטתו של בית משפט השלום בפתח- תקווה מיום 5.4.2020 בת"פ 17984-11-11 שניתנה על ידי כב' השופטת א' דניאלי

פסק-דין

ערעור על החלטת בית משפט השלום בפתח-תקווה (השופטת א' דניאלי) מיום 5.4.2020 בת"פ 17984-11-11, שלא לפסול עצמו מלדון בעניינה של המערערת.

1. נגד המערערת מתנהלים הליכים פלייליים בגין ליקויים בהפעלת תחנות מעבר לפסולת וביצוע מפגעים סביבתיים. ההליך נושא הערעור דן עניינו בכתב אישום שהוגש נגד המערערת ונושאי משרה בה בשנת 2011 בגין הפעלה שלא כדין של תחנת מעבר בתל יצחק (להלן בהתאמה: תחנת המעבר וההליך משנת 2011). בחודש יולי 2014 הרשיע השופט ע' קובו את המערערת בעבירות שיוחסו לה וגזר את דינה במסגרת הסדר טיעון שבו התחייבה להסדיר את רישיון העסק שלה ולעמוד בתנאים נוספים בתוך 28 חודשים ממועד גזר הדין, אחרת תיסגר תחנת המעבר. לשם הבטחת התחייבותה העמידה המערערת לטובת המשיבה ערבות בנקאית בסך של 700,000 ש"ח, אשר כפי שהוסכם תחולט במקרה של הפרת התנאים (להלן: הערבות הבנקאית). עוד הוסכם, כי ככל שלא יעלה בידי המערערת להסדיר את רישיון תחנת המעבר עקב נסיבות שאינן תלויות בה היא תוכל לעתור לבית המשפט בבקשה לעיכוב ביצוע. כך עשתה

המערערת, ובקשותיה נותבו לטיפולו של המותב דנן אשר הורה ביום 15.12.2016 וביום 3.7.2017 על עיכוב ביצוע סגירת תחנת המעבר עד ליום 2.12.2017.

2. בתוך כך, בחודש אפריל 2017 הוגש נגד המערערת ונאשמים אחרים כתב אישום נוסף לבית משפט השלום בפתח תקווה, אשר ייחס לה הפעלה שלא כדין של תחנת מעבר המצויה במושב ירחיב (להלן: ההליך משנת 2017). בגדר הליך זה הגישה המשיבה בחודש נובמבר 2017 בקשה למתן צו לסגירת תחנת המעבר הנ"ל, אשר הופרדה מן ההליך העיקרי ונותבה לטיפולו של המותב דנן. בית המשפט קיים מספר דיונים בבקשה וביום 18.6.2018 נתן תוקף להסכמת הצדדים כי תחנת המעבר במושב ירחיב תיסגר לתקופה קצובה בלבד, שבמהלכה תופסק פעילותה זולת פינוי הפסולת מהאתר. עקב הפרת הסכמה זו על ידי המערערת, הורה בית המשפט ביום 7.9.2018 על סגירת האתר. הטיפול בסוגיות נוספות הקשורות לבקשת המשיבה הועבר למותב אחר.

3. בחודש פברואר 2019 הוגש נגד המערערת כתב אישום נוסף, שלישי במספר, לבית משפט השלום בפתח תקווה וזאת על רקע המשך פעילותה של תחנת המעבר בתל יצחק בניגוד לדין ותוך גרימת מפגעים סביבתיים (להלן: ההליך משנת 2019). הליך זה מתנהל בפני השופט ע' מורנו, אשר ביום 13.3.2019 נתן תוקף להסכמת הצדדים לפיה המערערת תוכל להוסיף ולהפעיל את תחנת המעבר באופן זמני וזאת בכפוף לכך שתעמוד בתנאים שזכרו בהסכם ותעמיד בטחונות וערבויות בנקאיות לטובת המשיבה.

4. בהמשך לכך, הגישה המערערת במסגרת ההליך משנת 2011 בקשה להשבת הערבות הבנקאית שהפקידה באותו הליך. ואולם, בקשה זו נדחתה על ידי המותב דנן ביום 22.12.2019 בקובעו כי אין ממש בטענת המערערת לפיה תנאי הסדר הטיעון בטלים וכי טענתה לפיה מילאה אחר תנאי ההסדר לא הוכחה כדבעי. כמו כן קבעה השופטת א' דניאלי כי לא עלה בידי המערערת להוכיח שהערבות שהעמידה במסגרת ההליך משנת 2019 באה חלף הערבות הבנקאית שהפקידה במסגרת הסדר הטיעון. ערעור שהגישה המערערת על החלטה זו לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד נסגר ביום 13.5.2020. זאת, לאחר שהדיון בו עוכב לבקשת המערערת ומשלא ביקשה את חידושו.

5. ביום 7.1.2020 הודיעה המשיבה למערערת כי בכוונתה לחלט את הערבות הבנקאית שהעמידה במסגרת הסדר הטיעון ועל רקע זה הגישה המערערת בקשה למניעת החילוט. בקשה זו הוגשה על ידי המערערת במסגרת ההליך משנת 2019, ואולם השופט ע' מורנו, אשר מנהל את ההליך הנ"ל, הורה כי הבקשה תועבר להכרעה על ידי המותב דנן. בעקבות זאת, הגישה המערערת בקשה לפסילת המותב וטענה כי נוכח מעורבותה של השופטת א' דניאלי בבקשות ביניים קודמות בעניינה - הדיון שקיימה בבקשה למתן סעד זמני במסגרת ההליך משנת 2017 והחלטתה מיום 22.12.2019 לעניין השבת הערבות הבנקאית למערערת - מן הראוי כי הבקשה הנוכחית תשמע בפני גורם שיפוט אחר. המערערת ציינה כי נוכח מהות טענותיה יש לדון בבקשה במסגרת ההליך משנת 2019, וזאת בפרט בשים לב לכך שכתב הערבות הוצג בפני השופט ע' מורנו ועל כן לא קיימת מניעה שידון בבקשה למניעת החילוט. עם זאת, המערערת ציינה כי אינה מתנגדת שהבקשה תשמע בפני כל מותב אחר.

6. בית המשפט דחה, כאמור, את הבקשה. השופטת א' דניאלי קבעה כי האכסניה המתאימה לדיון בבקשה להימנע ממימוש הערבות הבנקאית היא ההליך משנת 2011, שעל הטיפול בו היא אמונה, ואין בעובדה שכתב הערבות הוגש

כמוצג בהליך משנת 2019 כדי לשנות מכך. עוד צוין כי בבית משפט השלום בפתח תקווה מתנהלים כיום שלושה הליכים פליליים נגד המערערת אשר נדונים בפני שלושה מותבים שונים - שלושת המותבים היחידים השומעים תיקים פליליים בבית המשפט. בנסיבות אלו, כך צוין, "ככל שמובאות בפני בית המשפט בקשות ביניים [...] הנשמעות בפני מותב שאינו דן בתיק העיקרי, מוכרעות אותן בקשות ע"י אחד משני השופטים הנותרים, וכך קורה שכל אחד משלושת השופטים האמורים, שומע את עניינה של המבקשת בהליכים שונים". בצד זאת, השופטת א' דניאלי קבעה כי בקשת הפסלות הוגשה בשיהוי, שכן ראוי היה שתעלה טענה זו בטרם שניתנו החלטות המותב בבקשה למתן צו ביניים במסגרת הליך משנת 2017. הוטעם, כי חזקה על בית המשפט שישמע את טענות המערערת בכל אחד מההליכים לגופן, וכי דעתו לא "נעלה" בשל החלטות קודמות שניתנו בעניינה. בשולי הדברים, הורה בית המשפט למערערת להודיע עד ליום 22.4.2020 אם הגישה ערעור על החלטת הפסלות וקבע כי "אם לא כן - תינתן החלטה בבקשתה להימנע מחילוט הערבות".

7. מכאן הערעור דן, שבו חוזרת המערערת על טענותיה בפני בית המשפט קמא ומדגישה כי החלטתה של השופטת א' דניאלי לדחות את בקשתה להשבת הערבות הבנקאית וכן ההחלטות שקיבלה במסגרת הבקשה למתן צו ביניים שהוגשה בהליך משנת 2017, כללו קביעות עובדתיות בעניינה של המערערת, הרלוונטיות להכרעה בסוגיה הניצבת לפתחה כעת. נסיבות אלה, כך נטען, מקימות חשש ממשי למשוא פנים כלפי המערערת וזאת בפרט מקום שבו המשיבה גילתה את דעתה כי יש לדחות את בקשת המערערת למניעת החילוט על סמך קביעות קודמות של המותב. המערערת טוענת כי אין יסוד לקביעה לפיה בקשת הפסלות הוגשה בשיהוי. לשיטתה עילת הפסלות קמה רק לאחר מתן ההחלטה מיום 22.12.2019, ולנוכח הצטברות של קביעות שקבע המותב בעניינה. לבסוף, המערערת סבורה שקביעת המותב כי ככל שלא תודיע על כוונתה להגיש ערעור במועד שקבע תינתן החלטה בבקשתה מעידה כי דעתו של המותב "נעולה" וכי הוא גיבש עמדה מוקדמת לעניין בקשתה למניעת החילוט.

8. עיינתי בערעור על נספחיו, ובאתי לידי מסקנה כי דינו להידחות. כפי שהודגש בהחלטת הפסלות, הבקשות המוגשות בהליך הפלילי משנת 2011 והנוגעות בסוגיות המשפטיות הנובעות מהסדר הטיעון שנכרת בין הצדדים, מטופלות על ידי השופטת א' דניאלי. אחת מן הסוגיות הללו נוגעת לערבות בנקאית בסך 700,000 ש"ח שאותה הפקידה המערערת לצורך הבטחת קיום התנאים שנקבעו בהסדר הטיעון, ומשכך היה זה המותב שדן והכריע בבקשת המערערת להשבת הערבות. באותה קטגוריה נמנית גם בקשת המערערת למניעת החילוט של אותה ערבות בנקאית. בנסיבות אלו, העובדה שהשופטת א' דניאלי החליטה לדחות את בקשת המערערת להשבת הערבות הבנקאית, אינה מקימה עילה לפסילתה מלדון בבקשה הנוכחית. עיון בהחלטה מיום 22.12.2019 אינו משנה מן המסקנה האמורה, בפרט לנוכח הבהרת המותב בהחלטת הפסלות כי דעתו אינה "נעולה" וכי טענות המערערת ייבחנו לגופן.

9. העובדה שהמותב דן בבקשה שהגישה המשיבה למתן צו ביניים בהליך משנת 2017 המתייחס לתחנת המעבר במושב ירחיב, אף היא אינה מקימה עילת פסלות. בהקשר זה כבר נקבע בעבר כי העובדה שבית משפט פסק בהליכים קודמים שהתנהלו בין אותם בעלי דיוואף במסגרת אותה פרשה עובדתית, היא כשלעצמה אינה מובילה אלהמסקנה כי הוא פסול מלשבת בדיון בעניינם, ועל הטוען זאת להראות כי קיים חשש אובייקטיבי, ממשי, למשוא פנים (ע"א 95/20 ממנ נ' חברת דיורליסיאני הנדסה (1990) בע"מ, פסקה 4 (22.1.2020)). כזאת לא עלה בידי המערערת להראות. גם קביעת המותב לפיה ככל שהמערערת לא תודיע אם בכוונתה להגיש ערעור על החלטת הפסלות במועד שקבע, תינתן החלטה בבקשתה להימנע מחילוט הערבות, אינה מלמדת באופן כלשהו על חשש ממשי למשוא פנים, אף לא בקירוב.

אשר על כן, לא מצאתי כי יש מקום לקבל את הערעור, אף לא מחמת מראית פני הצדק (ע"פ 8657/19 אבו גודה נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (19.1.2020)).

הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ה באייר התש"ף (19.5.2020).

ה נ ש י א ה
